

Koszula składała się z górnej części zwanej stanem i dolnej tak zwanego nadołka. Górną część szyto z płótna cienkiego, dolną z grubego. Rękawy koszul zdobiono wyszywanymi kwiatami lub krzyżykami, kołnierz robiono na szydełku.

Używano tkanin lnianych, białych lub dwubarwnych w prążki modre i czerwone, modre i białe, czarne i czerwone lub brązowe i niebieskie, szerokość prążków wahała się od 0,5 do 1 cm. W drugiej połowie XIX w. pojawiają się samodziałowe tkaniny w których występuje dość szerokie tło czerwone oraz zespoły kolorowych prążków z kolorów: czarny, zielony, niebieski, buraczkowy, wiśniowy, żółty i różowy. Pod koniec XIX w. w tkaninie tej pojawia się tło ciemnofioletowe, buraczkowe lub czarne, a na początku XX w. pomarańczowe i paśowe.

Najbardziej rozpowszechniony był wełniak na staniku, składający się z dwóch części - krótkiego stanika i zeszytej z nim powyżej pasa spódnicy. Stanik był zwykle dopasowany, szyto go z podobnych materiałów jak wełniak, z tym, że były w nim węższe prążki. Ozdabiano go aksamitami wzdłuż zapięcia i w poprzek nad piersiami, a zapinano z przodu na haftki lub kolorowe guziki z masy. Spódnice szyto z 3,5 do 4 m tkaniny, prążki układały się pionowo. Z tyłu była starannie ułożona w fałdy. Na dole 2 lub 3 zakładki poziome z naszytymi tasiemkami w kolorze różowym, białym, czerwonym, żółtym lub niebieskim. Długość poniżej kolan.

Kaftan był ściśle dopasowany do talii i miał dłubie rękawy, tył był dłuższy i zaokrąglony. Wykonywano go z tkaniny samodziałowej o tle ciemnopąsowym lub żółtym w wąskie prążki albo inne desenie geometryczne. Ozdabiano je w dolnej części pleców i na rękawach czarną aksamitką lub kolorowymi paciorkami.

W powszechnym użyciu do I wojny światowej były gorsety. Krój był jednolity. Składał się z 5 części i był dopasowany do talii, w dolnej części posiadał tzw. tacki. Gorsety aksamitne i atlasowe były zdobione z przodu, wzdłuż linii brzegu i niekiedy na szwach. Do ozdób tych używano włóczki barwnej, cekinów, paciorków, szychu, a niekiedy tasiemki. Były sznurowane czerwoną lub różową tasiemką. Po zasznurowaniu tasiemkę wiązano pod szyją na kokardkę, a jej końce luźno puszczano.

Zapaski były dwójakiego rodzaju tj. na spódnice i do okrycia. Były to tkaniny samodziałowe w modre, wąskie czarne i białe prążki, układane poziomo. U góry wszywano oszewkę, od której odchodzą tasiemki zakończone pomponami. Zapaski były ozdabiane aksamitami w kolorach wiśniowym, białym, żółtym, niebieskim, różowym lub czarnym według upodobań. Najpierw

noszono je długie, do długości spódnicy, potem krótsze. Zapaski do okrycia były tak długie i szerokie, że okrywały cały korpus i ręce.

Na głowach dziewczęta wiązały chustki tzw. salinówki. Miały one kształt kwadratu o wymiarach 1 x 1 ni były produkcji fabrycznej. Robiono je z cienkiej wełnianej tkaniny, z motywami roślinnymi. Brzegi wykończone były frędzlami tego samego koloru, co tło chustki: modrego, zielonego, kremowego, lub pomarańczowego, rzadziej czerwonego. Wiązania: męzatki pod brodę, dziewczęta na głowę, z wypuszczonymi na czoło włosami, do których przypinano kwiaty.

Na nogach noszono trzewiki na wysokich obcasach o cholewkach z dziurkami lub haczykami służącymi do sznurowania wąską czarną tasiemką. Pończochy robiono z wełny w kolorze białym, czarnym lub zielonym.

(opracowano na podstawie książki Jana Sroki „Nasze Brudzewice”)